

ବଧୂ ବିଦେଶିନୀ-୧୪

କଳିଙ୍ଗ ଓ ଯବଦେଶ (ଜାଭା) ବିଷୟକ ଏକ ଇତିହାସ ଓ କଳ୍ପନା ମିଶ୍ରିତ ଉପନ୍ୟାସ ୨୮. ପୁଷ୍ପଗିରି ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅନ୍ୟ ତିନି ଶାଖା ପରିଦର୍ଶନ

ସେନ୍ଦ୍ରସନରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ

କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଏବଂ ତିନିଟି ରାଜ୍ୟ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ବେତନ ଓ ପାଉଣୀରେ ଯେତିକି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରୁନାହାନ୍ତି, ତାଠାରୁ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ପେନସନ ପାଇଁ ବ୍ୟୟ କରୁଛନ୍ତି ସିଏଜି ରିପୋର୍ଟରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଛି । ଗୁଜୁରାଟ, କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଓ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗରେ ବରମାଠୁ ପେନସନ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଧିକ ହେଉଛି । ସିଏଜି ରିପୋର୍ଟ ଅନୁସାରେ, ୨୦୧୯-୨୦ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ କେନ୍ଦ୍ର ମୋଟ ବ୍ୟୟ ୯.୭୮ ଲକ୍ଷ କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ସେଥିରୁ ବେତନ ଓ ପାଉଣୀ ବାବଦରେ ୧.୩୯ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ୧.୮୩ ଲକ୍ଷ କୋଟି ଟଙ୍କା ପେନସନ ଦେବାରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ପରିଶୋଧ ଓ ସୁଧ ପ୍ରଦାନରେ ସରକାର ୬.୫୫ ଲକ୍ଷ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିଥିଲେ । କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ସେନ୍ଦ୍ରସନର ଭାଗ ୧୯ ପ୍ରତିଶତ ଓ ବରମା ଭାଗ ୧୪ ପ୍ରତିଶତ ରହିଥିଲା । ୨୦୧୯-୨୦ରେ ଗୁଜୁରାଟ ୧୭.୬୩୩୩ କୋଟି ଟଙ୍କା ପେନସନରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିବା ବେଳେ ବେତନ ପାଇଁ ୧୧.୧୨୬ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିଥିଲା । ସେହିପରି କର୍ଣ୍ଣାଟକ ପକ୍ଷରୁ ପେନସନରେ ୧୮.୪୦୪ କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ବେତନରେ ୧୪.୫୭୩୩ କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗର ପେନସନ ଖର୍ଚ୍ଚ ୧୭.୪୬୨ କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ବେତନ ଖର୍ଚ୍ଚ ୧୬.୯୧୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ସମେତ ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ, ବିହାର, ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ଓ ତାମିଲନାଡୁରେ ବେତନ ଖର୍ଚ୍ଚର ଦୁଇ ତୃତୀୟାଂଶ ହେଉଛି ପେନସନ ଖର୍ଚ୍ଚ । ଗୁଜୁରାଟ ଓ ହିମାଚଳପ୍ରଦେଶ ନିର୍ବାଚନରେ ପୁରୁଣା ପେନସନ ସିଏ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଭାବେ ଉଭା ହୋଇଥିଲା । ଭୋଟ ହାତେଇବା ଲାଗି କିଛି ରାଜ୍ୟ ପୁରୁଣା ପେନସନ ସିଏକୁ ପୁଣି ଥରେ ଲାଗୁ କରିବା ବିଷୟରେ ବିଚାର କରୁଛନ୍ତି । କଂଗ୍ରେସ ଶାସିତ ରାଜ୍ୟମାନ ଓ ଛତିଶଗଡ଼ ସରକାର ଏହି ସିଏକୁ ପୁନର୍ବାର ଲାଗୁ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି । ବେତନ, ପେନସନ, ରାଜ୍ୟ ପରିଶୋଧ ଓ ସୁଧ ଆଦିରେ ହେଉଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ପ୍ରତିବନ୍ଧ ଖର୍ଚ୍ଚ କୁହାଯାଉଛି । ଏଥିରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଲେ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିକାଶମୂଳକ ସିଏ ବା ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ବଢ଼ାଇବା ଲାଗି ସରକାରଙ୍କ ପାଖରେ ସୁଯୋଗ ରହେନାହିଁ ।

(ପୂର୍ବ ପ୍ରକାଶିତ ଭାଗରୁ)
ମୁଁ (କଲୋକ୍ତିନୀ) ଓ ସଖା ସୁହାସିନୀ ଦୁହିଁଙ୍କର ପୁଷ୍ପଗିରି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବାପାଇଁ ନାମଲିଖନ ଏହି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ପରିସର ଲକ୍ଷ୍ମିଚରଣ ବୌଦ୍ଧ ବିହାରରେ ଆମର ଆରାଧ୍ୟ ଆର୍ଯ୍ୟଦତ୍ତ ସମାପନ କରିବା ପରେ ଆମର ସେଠାରେ ରହିଥିବା ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନରେ ସମଗ୍ର ଲକ୍ଷ୍ମିଚରଣ ବିହାରର ବୌଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମାର୍ଗଦର୍ଶନରେ ଭ୍ରମଣ କରି କରି ପ୍ରାତଃ ହେଲୁ । ତା'ପରେ ଆମକୁ ଓ ଆମ ସହ ପାଲୁରାକୁ ଆସିଥିବା ସହାୟକମାନଙ୍କୁ ନିଜ ସହିତ ନେଇକରି ଉକ୍ତ ମାର୍ଗଦର୍ଶକ ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅନ୍ୟତ୍ର ଥିବା ଆଉ ତିନି ପରିସର ଯଥା-ଲାଙ୍ଗୁଡି, ଉଦୟଗିରି ଓ ରତ୍ନଗିରି ମହାବିହାରମାନଙ୍କର ଭ୍ରମଣ ହେବା ସହିତ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଉଥିବା ଅଗ୍ରସର ହେଲେ । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ଯୋଜନ ଦୂରରେ ଆମର ଉତ୍ତର ଦିଗକୁ ଥିବା ଲାଙ୍ଗୁଡି ପାହାଡ଼ମାନଙ୍କ ଉପରେ ସ୍ଥିତ ମହାବିହାରକୁ ଆମେ ଗମନ କରି ସେଠାରେ ଅପରାହ୍ଣରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ ।
ଅପରାହ୍ଣରେ ଲାଙ୍ଗୁଡି ଶିକ୍ଷା ଓ ଧାର୍ମିକ ପରିସରରେ ଭ୍ରମଣ କରି ଏକ ବିରାଟ ପ୍ରସ୍ତର ଖୋଦିତ ବୌଦ୍ଧସ୍ତୂପ ସହିତ ଅନେକ ଛୋଟବଡ଼ ତନ୍ଦୁରୁପ ସ୍ତୂପମାନ ଦେଖିବା ଆମମାନଙ୍କପାଇଁ ଏକ ନୂତନ ଅନୁଭୂତିଥିଲା । ଅନେକ ଜଗତ ବା ପଥରରେ ସାଧାରଣତଃ ସ୍ତୂପ ନିର୍ମାଣ ହେବା ସହିତ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଉଥିବା ବେଳେ ଏଠାରେ ପାହାଡ଼ମାନଙ୍କ କ୍ଷୁଦ୍ରତୁରୁପ ପଥରଗୁଡ଼ିକ କାଟି ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିବା ଅନେକ ଏକ-ପ୍ରସ୍ତର ବିଶିଷ୍ଟ ସ୍ତୂପ ବିଦ୍ୟମାନ ଥିବା ଦୃଶ୍ୟମାନ ହୋଇଥାଏ । ଅନେକ ବୃକ୍ଷଦେବଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି, ବୌଦ୍ଧସ୍ତମ୍ଭ, ପ୍ରାଥମାଗୁହ, ବୌଦ୍ଧ ଭିକ୍ଷୁମାନଙ୍କ ନିର୍ମିତ ବାସ ଗୃହ, ଶିଳାଦାନ କକ୍ଷ, ଶିଳାଲେଖ, ସତ୍ୟସ୍ତମ୍ଭ ଆଦି ଅନେକ ସଂରାଚନାରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଏହି ଅନେକ ପାହାଡ଼ ଉପରେ ସ୍ଥିତ ଲାଙ୍ଗୁଡି ମହାବିହାର ଆମେ ଦର୍ଶନ କରି ରାତ୍ରରେ ବିଶ୍ରାମ ନେଲୁ ।
ଆମର ଏକ ଭ୍ରମଣର ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନରେ ଏ ଯୋଜନକୁ କିଛି ଅଧିକ ଦୂରରେ ଥିବା ଉଦୟଗିରି ମହାବିହାରରେ ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । ଉଦୟଗିରି ମଧ୍ୟ ମାଧ୍ୟମପୁର ମହାବିହାର ନାମରେ ପରିଚିତ ଥିଲା । ଏହାର ସବୁଠାରୁ ଆକର୍ଷଣ ଥିଲା ପ୍ରାଚୀର ପରିବେଷିତ ଏକ ବିରାଟ ବୌଦ୍ଧମଠ ସଂକଳ୍ପ ଓ ତା' ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ୨୩୮୯୭ ଉଚ୍ଚତା ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ସ୍ତୂପ, ଯାହାର ଚାରିପଟେ ରହିଥିବା ଚାରିଟି ଧାରଗଡ଼ ବୃକ୍ଷଦେବଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଏକ ଅନେକ ପାଦଚକ୍ଷୁ ପ୍ରସ୍ତରର କୂପ ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶନ ଯୋଗ୍ୟ । ପୁନଶ୍ଚ ମହାବିହାରର ପ୍ରବେଶଦ୍ୱାରରେ ଦଉଡ଼ିରେ ଝୁଲାଇମାନ ଚକ୍ଷୁମୁଦ୍ରୀତ ମାନବାକୃତି ରହିଥିବା ଦର୍ଶନ ଏ ଯୋଗ୍ୟ ଜୀବନ ସୁଖମୟ ଅଟେ । ସେହିପରି ଅନେକ ବୌଦ୍ଧମଠ, ବୃହତ କକ୍ଷ, ପ୍ରାଥମାଗୁହ ଆଦି ମଧ୍ୟ ବହୁଳ ସଂଖ୍ୟାରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଉଥିଲା ।
ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ବୃକ୍ଷଦେବ, ତାରା, ମଂଜୁଶ୍ରୀ, ଅବଲୋକିତେଶ୍ୱର, ଜାତମୁକ୍ତ, ଲୋକେଶ୍ୱର ପ୍ରଭୃତି ବୌଦ୍ଧ ଚରିତ୍ରମାନଙ୍କ ସ୍ତୂପର ମୂର୍ତ୍ତିମାନ ସଂଦର୍ଶନ କରିବା ମନୋରମ ଥିଲା ।
ଏ ଉଦୟଗିରିର ଆଉ ଏକ ବିଶେଷତ୍ୱ ହେଉଛି ଯେ ତିବଦୀୟ ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମର ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ଗୁରୁ ପଦ୍ମସମ୍ଭବ ଏହିଠାରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ । ପଦ୍ମସମ୍ଭବ ୮ ମ ଶତାବ୍ଦୀରେ ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମରେ ଚାନ୍ଦିକ ଭାବଧାରାର ପ୍ରସାର କରିଥିଲେ । ସେ ଉତ୍ତରାୟନ ବା ଉଡ଼ିଆନାରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ବୋଲି ନାନା ଗନ୍ତରେ

ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି । ଏହି ଉଡ଼ିଆନା ଉତ୍ତରଦେଶ ଅଟେ । ତାଙ୍କର ଜନ୍ମ ଉତ୍ତରଦେଶର ସମ୍ଭଲପୁର ଅଂଚଳର ଏକ ରାଜପରିବାରରେ ଥିଲା । (ବି:ହ:- ଉଡ଼ିଆନା ଅଂଚଳ ପଶ୍ଚିମ ଭାରତରେ ଅବସ୍ଥିତ ବୋଲି କେତେକ ଐତିହାସିକ ମତତଥ୍ୟରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି । ଏହା ଅନେକ ତାହା ଉତ୍ତରଦେଶ ବା ବର୍ତ୍ତମାନର ଓଡ଼ିଶା ବୋଲି କହିଥାନ୍ତି-ଲେଖକ)
ଉଦୟଗିରିରେ ଏକ ରାତ୍ରିଯାତ୍ରା କରି ପରଦିନ ପ୍ରଭାତରେ ଏକ ଯୋଜନରୁ କିଛି ନ୍ୟୁନ ଦୂରତାରେ ଅବସ୍ଥିତ ରତ୍ନଗିରି ପର୍ବତ ମହାବିହାରରେ ଉପନୀତ ହେଲୁ ଓ ସେଠାରେ ନାନା ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନ ଦୃଶ୍ୟ ଲେଖିଲୁ ।
ରତ୍ନଗିରି ମହାବିହାର ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଓ ବିରୁପା ନଦୀଦ୍ୱୟର ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏକ ପ୍ରଖ୍ୟାତ ବିଦ୍ୟାଳୟ ତଥା ବୌଦ୍ଧ ମଠର ସମଷ୍ଟି । ମୁଖ୍ୟତଃ ତିନୋଟି ପାହାଡ଼ ଉପରେ ବିରାଟ ବିରାଟ ମଠ ଚାରିକୋଣିଆ ବୌଦ୍ଧ ମଠ ଓ ତନ୍ମୁଖ୍ୟ ଉପାସନା ସ୍ଥଳପାଇଁ ଏହା ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ସମସ୍ତ ସର୍ବତନା ମୁଖ୍ୟତଃ ଉଚ୍ଚତା କାନ୍ଥ ବିଶିଷ୍ଟ ଅଟେ । କିନ୍ତୁ ସେ ସବୁର ଦ୍ୱାରଦେଶ, ସ୍ତମ୍ଭ, ବିଭିନ୍ନ ଖୋଦିତ ମୂର୍ତ୍ତି ଆଦି ପ୍ରସ୍ତର ନିର୍ମିତ ଅଟେ । କାନ୍ଥକାର୍ଯ୍ୟ କେବଳ ପ୍ରସ୍ତର ଉପରେ ଅଂକିତ ହୋଇନାହିଁ, ଅନେକ ଖୋଦିତ କଳାକୃତି କଂସା ଓ ପିତ୍ତଳ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ଏଠାରେ ବ୍ୟବହୃତ ପ୍ରସ୍ତରମାନ ଧୂସରା ଓ ନାଳ ରଂଗର ଅଟନ୍ତି । ସବୁଠାରୁ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରୁଥିବା କୃତି ହେଲା ପୁରୋକ୍ତ ମଠର ବୃହତ ବୌଦ୍ଧମଠ ସହ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଏକ ବିରାଟକାୟ ସ୍ତୂପ ଓ ତା'ର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଅନେକ ବିଭିନ୍ନାକୃତିର ଛୋଟଛୋଟ ସ୍ତୂପ । ଏହି କ୍ଷୁଦ୍ର ସ୍ତୂପଗୁଡ଼ିକ ସଂଖ୍ୟା ବହୁଳ ଥିବାର କାରଣ ମାନସିକ ରକ୍ଷା ଲୋକମାନେ ଏ ସବୁ ସ୍ତୂପ ନିର୍ମାଣ କରି ଏଠାରେ ସ୍ଥାପନ କରୁଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବୃହତକାୟ ସ୍ତୂପର ବୃକ୍ଷ ଦେବଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି ମଧ୍ୟ ପରିଦୃଷ୍ଟ ହେଉଥିଲା । ଏ ସବୁ ମଠର ପରିସରରେ ରହିଥିବା ତିନୋଟି ବିରାଟକାୟ ବୃକ୍ଷଦେବଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତର ନିର୍ମିତ ମଞ୍ଚକମାନ ଅତି ଆକର୍ଷଣୀୟ । ଏ ତିନି ମଞ୍ଚକ ବ୍ୟତୀତ ୨୦୦ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବୃକ୍ଷଦେବଙ୍କ ଛୋଟ ବଡ଼ ମଞ୍ଚକ ମଧ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ଏକ ବିରାଟକାୟ ସିଂହମୂର୍ତ୍ତି ତଥା କୃତେର, ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ହରିତି, ମାରିତି, ଯମୁନା, ଗଙ୍ଗା, ମଂଜୁଶ୍ରୀ ସଦନତ ଧର୍ମସହ ସଂଯୁକ୍ତ ସ୍ତୂପର ସ୍ତୂପର ପ୍ରସ୍ତର ଖୋଦିତ ମୂର୍ତ୍ତିମାନ ସ୍ତମ୍ଭ, କାନ୍ଥ ଆଦିରେ ସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇ ଉପାସନ ସ୍ଥଳମାନଙ୍କର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ବହୁଗୁଣିତ କରୁଥିଲା । ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ମଧ୍ୟ ଖୋଦିତ ଲେଖମାନ ମଧ୍ୟ ରହିଥିଲା । ଏହି ରତ୍ନଗିରି ମହାବିହାର ଥିଲା ବହୁଯାତ୍ର ପଦ୍ଧତିର ଉପାସନାପାଇଁ ଏକ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ସ୍ଥଳ ।
ଏହିପରି ଅନେକ ରତ୍ନଗିରି ଭ୍ରମଣ କରି ଯାହା ଅନୁମାନ କଲୁ ଯେ ରତ୍ନଗିରି କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ, ସ୍ତୂପତ୍ୟ, ଶିଳାକଳା ତଥା ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ପୁଷ୍ପଗିରିର ସମସ୍ତ ପରିସର ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଅଟେ । ପରିଦର୍ଶନରେ ତୃପ୍ତ ହୋଇ ରାତ୍ରରେ ବିଶ୍ରାମ କଲୁ । ରତ୍ନଗିରି ଆଦି ଚାରି ପରିସର ବିଷୟରେ ମୋ ମନକୁ ଯାହା ଆସିଲା ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ କବିତା ଆକାରରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରୁଛି ।
ନୁହଁଙ୍କ ଏକ ଗ୍ରାମ ନୁହେଁ ଏକ ନଗରୀ ନୁହେଁ ଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଜନପଦ ଚାରି ଜନବିହାର ଶିକ୍ଷାସ୍ଥଳ ମିଳନେ ଗଡ଼ା ପୁଷ୍ପଗିରି ବିଦ୍ୟାଳୟ ।।୧ ।।
ଲଳିତ ରତ୍ନ ଉଦୟ ଗିରି ଲାଙ୍ଗୁଡି ମଧ୍ୟେ

ସ୍ଥିତ ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ମାନ ଅସଂଖ୍ୟ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତୀ ଦେଶ ବିଦେଶକୁ ଆସି ପ୍ରାପ୍ତ ଉତ୍ତମ ବିଦ୍ୟାଳୟ ।।୨ ।।
ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଧାରୀ ଏ ଶିକ୍ଷାସ୍ଥଳମାନ ଦିଅନ୍ତି ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ବିଭିନ୍ନ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିନିମୟ ଭିତ୍ତିରେ ହୁଏ ଶିକ୍ଷା ଆଦାନପ୍ରଦାନ ।।୩ ।।
ପ୍ରତ୍ୟେକରେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଅବସ୍ଥାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଂଗେ ରହି ଶିକ୍ଷକ ବିଚରଣି ସୁଶିକ୍ଷା ଯତ୍ନ ସମ୍ଭବ ଦିବସ ରାତ୍ର ।।୪ ।।
ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କ ପସନ୍ଦ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଷୟାବଳୀ ବିଶ୍ୱେଦ ହୁଏ ତହିଁ ପଠନ ତା'ସହ ପାଠଗାର ପରାକ୍ଷାରର ଆଦି ବଦାନ୍ତି ଶିକ୍ଷାର ଉଚ୍ଚମାନ ।।୫ ।।
ସର୍ବ କ୍ଷେତ୍ର ସଂଯୁକ୍ତ ମହାବିହାର ସ୍ତୂପ କ୍ରାନ୍ତାକ୍ଷେତ୍ର ମଠ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ରହିଣ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ସଦା କରନ୍ତି ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ଦହିଜ୍ଞାନାଦିର ସୁବିଷାର ।।୬ ।।
ବର୍ଷସାରା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣମାନ ମୂଲ୍ୟାୟନୁ କ୍ଷୀତ ହୁଏ କ୍ଷୀନ ପରିମାଣ ପ୍ରାପତ ବର୍ଷ ଶେଷେ ଉପାଧି ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ଉଚ୍ଚ ଉତ୍ତମ ସମାବର୍ତ୍ତନ ।।୭ ।।
(ଲେଖକଙ୍କ କାବ୍ୟ କଲୋକ୍ତିନୀରୁ)

ଅତଃ ଏହିଠାରେ ଆମର ପୁଷ୍ପଗିରି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ସମସ୍ତ ୪ ପରିସର ଭ୍ରମଣ ସମାପ୍ତ କରି ଯେଉଁଠି ଧାରଣା ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲୁ, ତାହା ଆମର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଜୀବନଯାତ୍ରାକୁ ସୁଗମ କରିଦେଲା । ସଖା ମଂଜୁଳିକା ଏ ସବୁ ପରିଦର୍ଶନରେ ବିଶେଷ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରକଟ କରି ଆମକୁ ଆଭାର ବ୍ୟକ୍ତ କରି ଚାଲିଲା ଓ ନବଖଟି ସଖା ସୁହାସିନୀ ତାକୁ ହସରେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ପ୍ରଶଂସା କରି ଆମର ପରିବେଶରେ ହାସ୍ୟରୋଳ ସୃଷ୍ଟି କରିଚାଲିଲା । ପରଦିନ ରହିଲା ଆଉ ଏକ ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ । ଏହା ହେଲା ଆରାଧ୍ୟ ଆର୍ଯ୍ୟଦତ୍ତଙ୍କ ପୁଷ୍ପଗିରି ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟର କୁଳପତିଙ୍କ ସହ ଉପଚାରିକ ତଥା କାର୍ଯ୍ୟଭିତ୍ତିକ ସାକ୍ଷାତ କରିବା । (ଏହା ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ଯେ ପୁଷ୍ପଗିରି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଏହି ଚାରି ପରିସର ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟତର ଥିବାର କୌଣସି ସଠିକ୍ ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଅବସ୍ଥିତି ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଥିବାରୁ, ଏ ସମସ୍ତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଂଶ ବୋଲି ଅନେକ ଐତିହାସିକ ମତତଥ୍ୟରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି । କେତେକଙ୍କ ମତରେ ଲାଙ୍ଗୁଡି ହିଁ ପୁଷ୍ପଗିରି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଥିଲା । ଏ ସମସ୍ତ ପରିସର ଭଗ୍ନ ଅବସ୍ଥାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଦ୍ୟମାନ । ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ବୃକ୍ଷକାବ୍ୟ ଏହାକୁ ପରିଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ମୋର ଅନୁରୋଧ । -ଲେଖକ (କୃମଣଃ)

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଅଭିରାମ ସରସ୍ୱତୀଙ୍କ ଦିବ୍ୟ ସୟେଶ

ସତ୍ୟ ଭାଗବତ ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ ଓ 'ଜୟନ୍ତୀ, ମଙ୍ଗଳା, କାଳୀ, ଭଦ୍ରକାଳୀ କପାଳିନୀ ଦୁର୍ଗା, କ୍ଷମା, ଶିବା, ଧାତ୍ରୀ ସ୍ୱହା ସ୍ୱଧା ନମୁତେ ।'

ତୁଳି ସିନା ମୂଳପଥ ଆଉ ସବୁ ମାୟା ତୋ ପାଦକୁ ଛାଡ଼ିବେଲେ ଭକ୍ତ ଭାବେ ବାୟା (୭)	ଏକଗତ ମଧ୍ୟେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ରୂପେ ବସ ଆସି ମୋର ହୃଦ ମଧ୍ୟେ (୧୬)
ତୋର ନାମ ତୋରଞ୍ଜନ ହୃଦୟରେ ଦେବୁ ଉଡ଼ା କଥା ମାନ ମୋର କଷ୍ଟସରେ ନଦେବୁ (୮)	ଶ୍ରଦ୍ଧା ମୋର ଆଉ ନାହିଁ ଏ ଜଗତ ପାଇଁ ଶାରଳା ରୂପରେ ବସ ମୋ କଷ୍ଟରେ ତୁହି (୧୭)
ଆଉ ନାହିଁ ବେଦ କାଳ ଭଜିବାର ପାଇଁ ଭକତକୁ ଅୁ ବ୍ୟୁ କଳା କରୁଥାଇ (୯)	ଦୁଃଖମୋର ବେଳୁ ବେଳୁ ହେଉଛି ପ୍ରବଳ ଦୁର୍ଗା ରୂପେ ସାହାହେବୁ ବେଳୁ ଝୁଲା ଥାଇ (୧୮)
ତେଣୁ କରି ଏବିପଦେ ତାକେ ମାଆ ବୋଲି ତୋ ଭକ୍ତକୁ ରକ୍ଷାକର ବଶତ ବଜାଇ (୧୦)	ତାରଣ ମାରଣ ପ୍ରତି ନାହିଁ ଅନୁରାଗ ତାରିଣୀ ରୂପରେ ମାତ ଜଗ ପୁଷ୍ପ ଭାଗ (୧୯)
ଜୀବ ଜଗତେ ସ୍ଥିରତା ଚିତ୍ତେ ହେଲେ ନାହିଁ ଅସ୍ଥିର ପରାୟେ ମନ ତାଙ୍କର ହୁଅଇ (୧୧)	ନବଦ୍ୱାରେ ନବଶକ୍ତି ତୁହି ମାତ ଦେବୁ ଦଶ ଦ୍ୱାର ଶୂନ୍ୟବାସୀ ତୁହି ବୋଲାଇବୁ (୨୦)
ତେଣୁ କରି ତୋର ପାଦେ କରୁଛି ଗୁହାରି ନିମିଷକେ ନାଶ କରି ଭକତ ଅଜରି (୧୨)	ତୋର ଛତା ଏ ଶରୀର କିଏ ସେ ରଖିବ ତୁହି ଯଦି ନ ରଖିବୁ ନାରଖୀର ହେବ (୨୧)
ବେଦ କାଳ ଆଉ ନାହିଁ ଭାବିବାର ପାଇଁ କେବଳ ତୋହରି ନାମ ହୃଦରେ ଭାବଇ (୧୩)	ସବସ୍ୟ ମଙ୍ଗଳ କାରିଣୀ ତୁହି ମା ମଙ୍ଗଳା ବିପଦ ସମୟେ ଭକ୍ତର ତୁହି ଭାବ ଭେଳା (୨୨)
ସଦା କାଳେ ସାହା ହେବୁ ଜଗତ ଜନନୀ ଯିବା ଆସିବା ପଥକୁ ଜଗିବୁ ଭବାନୀ (୧୪)	ତୋର ଘର ମୋ ଶରୀର ତୋତେ ସମର୍ପିଲି ସବୁକ୍ଷାତି ତୋର ପାଶେ ଶରଣ ପଶିଲି (୨୩)
କାଳ ସଦା ଗ୍ରାସୁ ଅଛି ଭକତକୁ ଆସି କାଳି ରୂପେ ସାହାହୁଅ ଆହେ ପୌଷ୍ୟମାସୀ (୧୫)	ରଖିଲେ ରଖିବୁ ତୁହି ମାରିଲେ ମାରିବୁ ବିପଦ ସମୟେ ସଦା ତୁହି ସାହାହେବୁ (୨୪)
ଲକ୍ଷ୍ୟ ମୋର ପାଇ ନାହିଁ	(କୃମଣଃ)

ମନୋରଞ୍ଜନ ମହାନ୍ତି

ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଇଂରାଜୀ ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ ଧର୍ମଶାଳା, ଯାଜପୁର ମୋ-୯୮୫୩୨୮୨୯୬୨

ପୃଥିବୀରେ ଯୁଦ୍ଧର ବିଭାଷିକ । ରୁଷିଆ-ୟୁକ୍ରେନ୍, ପରେ ଇସ୍ରାଏଲ-ପାଲେଷ୍ଟାଇନ୍, ସଂଘର୍ଷର ଭୟାନକ ଦୃଶ୍ୟ । କେରୁଜେଲମ୍‌ର ସାମ୍ବାଦିକ ଓ 'ଥକ୍, ଟ୍ୟାକ୍, ଇଣ୍ଟରନେସନାଲ୍ କ୍ୱାଲିଫିସ୍ ଗ୍ରୁପ୍'ର ପ୍ରାକ୍ତନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ନାଥାନ ଥାଲକର ସଦ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକ 'ଏ ଡେ ଜନ୍ ଦି ଲାଇଫ୍ ଅଫ୍ ଆବେଦ୍ ସଲମା : ଆନାଟୋମି ଅଫ୍ ଏ କେରୁଜେଲମ୍ ଟ୍ରାଜେଡି'ରେ ଇସ୍ରାଏଲ-ପାଲେଷ୍ଟାଇନ୍ ସଂଘର୍ଷର ଚିତ୍ରିକତା ରୂପାୟିତ । ପୁସ୍ତକଟିରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ତମ୍ଭ ବସ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶା ପରେ ଜଣେ ବାପା ଉଦ୍‌ଭୂତ, ପାଗଳ ହୋଇ ତା'ର ପୁଅକୁ ଖୋଜୁଛି ।
ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଓ ପାଲେଷ୍ଟାଇନ୍‌ର ଅଧିବାସୀମାନେ ଯେଉଁ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଧୀନ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି, ସେଥିପ୍ରତି ଲେଖକ ନାଥାନ ଥାଲକ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱବାସୀଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଛନ୍ତି । ଏ ଏପରି ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଯେଉଁଥିରେ ୭ନିୟୁତ ପାଲେଷ୍ଟିନୀୟ ଓ ୬ନିୟୁତ ଇସ୍ରାଏଲୀ ଜୀଉ ସମସ୍ତେ ଇସ୍ରାଏଲୀ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ବାସ କରୁଛନ୍ତି, ଯହିଁରେ ବହୁସଂଖ୍ୟକ ପାଲେଷ୍ଟିନୀୟଙ୍କର ମୌଳିକ ନାଗରିକ ଅଧିକାର ନାହିଁ । ସେହି ସମସ୍ୟାରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ଗାଜାରେ ବିପ୍ଳବ ହିଂସା । ହିଂସାର ଉଦ୍‌ଗାରଣ ପୂର୍ବରୁ ଯେପରି ଶାନ୍ତି ଥିଲା, ତା'ର ପୁନଃପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଆହ୍ଲାଦ ଦେବା ହେଉଛି ସମସ୍ତଙ୍କର ସ୍ୱାଭାବିକ, ମୂଳ ପ୍ରବୃତ୍ତି । କିନ୍ତୁ ହିଂସା ପୂର୍ବର ଯେଉଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ତାହାହିଁ ହିଂସା-ଉଦ୍‌ଗାରଣର ମୂଳ କାରଣ, ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତି

ଯୁଦ୍ଧକାଳରେ ସାହିତ୍ୟର ବାର୍ତ୍ତା

ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରନ୍ତି ଲେଖକ ନାଥାନ ଥାଲକ । ସେ ଗୋଟିଏ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପୁସ୍ତକ ପଠାଉଛନ୍ତି, କ'ଣ ପାଇଁ ନିୟୁତ ନିୟୁତ ଲୋକଙ୍କର ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରାଯାଉଛି ? ଏହି ଭାଷଣ ଭୟଙ୍କର ରକ୍ତପାତକୁ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଆମେ କ'ଣ କରିପାରିବା ? ଆବେଦ୍ ସଲମା ଚରିତ୍ର ଜରିଆରେ ଗାଜାବାସୀଙ୍କ ଜୀବନ କାହାଣୀ, ସେମାନଙ୍କ ପାରିବାରିକ ଇତିହାସ ଉପସ୍ଥାପନ କରି ଲେଖକ ଆମକୁ ଇସ୍ରାଏଲ-ପାଲେଷ୍ଟାଇନ୍ ସମଗ୍ର କାହାଣୀକୁ ଆନ୍ତରିକ ରୂପରେ ଅନୁଭବ କରାଇବାର ଇଚ୍ଛା କରିଛନ୍ତି । ଇସ୍ରାଏଲ-ପାଲେଷ୍ଟାଇନ୍‌ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଟି ଖୁବ୍ ନିର୍ଦ୍ଦୟ, କ୍ରୁର, ଯେଉଁ ବ୍ୟବସ୍ଥାଟି ନୀତିଗତ ନିର୍ଦ୍ଦୟଗୁଡ଼ିକର ଫଳ । ପାଲେଷ୍ଟିନୀୟମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ହ୍ରାସ କରିବା ଓ ଜୀଉମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଏକ ନୀତିଗତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଆର୍ଯ୍ୟ କରିଛି, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଗୋଟିଏ ୨୬୯୯୯ ଉତ୍ତର କଂକ୍ରେଟ୍ କାନ୍ଥ ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି ଓ ଅପର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଥିବା ଲୋକମାନେ ଘୋର ଅବହେଳାରେ ବାସ କରୁଛନ୍ତି । ଲେଖକ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଦୋଷ ଦେଇନାହାନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ସ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭିତରେ ଫସିଯାଇଛନ୍ତି, ଉଭୟ ଜୀଉ ଓ ପାଲେଷ୍ଟିନୀୟମାନେ, ଯେତେବେଳେ ବ୍ୟବସ୍ଥାଟି ସେପରି ବାଟରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ପୁସ୍ତକରେ ବର୍ଷିତ ସ୍ତମ୍ଭ ବସ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶା (ଏକ କାଳ୍ପନିକ ଘଟଣା)ରେ କିଛି ଅବହେଳିତ ଶିଶୁ ପ୍ରାଣ ହରାଇଛନ୍ତି । ଉଭୟ ଜୀଉ ଓ ପାଲେଷ୍ଟିନୀୟମାନଙ୍କର ଅନୁଭୂତି ହୋଇଛି, ସେମାନେ ହିଂସା ଓ ନିର୍ଦ୍ଦୟତା, ନିଷ୍ଠୁରତାର କ୍ଷତ ଭୋଗିଛନ୍ତି । ଲେଖକ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱାଭାବିକ, ମୂଳ ପ୍ରବୃତ୍ତି । କିନ୍ତୁ ହିଂସା ପୂର୍ବର ଯେଉଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ତାହାହିଁ ହିଂସା-ଉଦ୍‌ଗାରଣର ମୂଳ କାରଣ, ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତି

ଅନିଚ୍ଛା ନ ଯୋଷ୍ କରିଆରେ ଉତ୍ତର ମନାଉଛନ୍ତି ଏବଂ ଏତଦ୍ୱାରା ଜଣେ ଉଦାରବାଦୀ ଇସ୍ରାଏଲୀ ଚିନ୍ତକ ଥାଲକ୍ ଏତେ ଭୟାତୁର ହୋଇଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଗୋଟିଏ ଚିନ୍ତା ଫଳ ସୃଷ୍ଟି କରି ନିଜ ସମାଜର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଆତ୍ମନିରାକ୍ଷଣ, ଆତ୍ମସମାକ୍ଷାର ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରିଛନ୍ତି । ଉଭୟ ପାଲେଷ୍ଟିନୀୟ ଓ ଇସ୍ରାଏଲୀମାନେ ଅଧୀନବାକରଣର ଗଭୀର କ୍ଷତ ଭୋଗୁଛନ୍ତି । ଲେଖକ ନାଥାନ ଥାଲକ୍ ସହ ସାକ୍ଷାତକାରରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ୨୦୨୨ ବର୍ଷ ଅକ୍ଟୋବର ୭ତାରିଖର ଆକ୍ରମଣ ନିର୍ଦ୍ଦିତ ନିୟମାୟ । କିନ୍ତୁ ଆମକୁ ମଧ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ, ପାନୀୟ, ବିଜୁଳିରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇ ରହିଥିବା ଗାଜାର ନିୟୁତ ନିୟୁତ ଲୋକ ଭୋଗୁଥିବା ସାମୁହିକ ଦକ୍ଷ ଏବଂ ଆଜିଯାଏ ରହିଥିବା ଦକ୍ଷ ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ନିନ୍ଦା କରିବାକୁ ହେବ । ଇସ୍ରାଏଲ-ସାଉଦି ଶାନ୍ତି ଆଲୋଚନା ଦ୍ୱାରା ପାଲେଷ୍ଟିନୀୟମାନେ ଅନୁଭବ କରୁଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନଙ୍କର ପରିସ୍ଥିତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିରାଶାଜନକ । ଏବଂ ସେମାନେ ପୂର୍ଣ୍ଣତଃ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ଆରବବାସୀଗୁଡ଼ିକୁ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱାଭାବିକ, ନିକଟ ଓ ଦାର୍ଦିନିକର ମିତ୍ର ବୋଲି ଭାବିଥିଲେ, ସେହି ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଗୋଟିଏ ପରି ଗୋଟିଏ ସେମାନଙ୍କ ପରିତ୍ୟାଗ କରିଛନ୍ତି ଓ ଇସ୍ରାଏଲ୍, ଆମେରିକା ସହିତ ନିକଟ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି । ପାଲେଷ୍ଟିନୀୟମାନଙ୍କର ଏହି ନିରାଶା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭୟାନକ । ଲେଖକ ନାଥାନ ଥାଲକ୍ ତାଙ୍କ ପୁସ୍ତକରେ ଓ ସାକ୍ଷାତକାରରେ ଏକ ଘୋର ଅନ୍ୟାୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ନିନ୍ଦା କରିବା ସହିତ ଯୁଦ୍ଧରେ ଉଦ୍‌ଭାବିତ, କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ, ନିରାହ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଜସ୍ର ସମବେଦନା ପ୍ରକଟ କରିଛନ୍ତି । ୨୦୨୩ ବର୍ଷରେ ନିଜର ୮୯ତମ ଜନ୍ମଦିନ ପାଳନ କରିଥିବା ଲେଖକ ରବିନ୍ ବକ୍ଷ୍ - ସମସ୍ତ, ଯାହାର ବୃଦ୍ଧି ଅଛି ।

କରିଛନ୍ତି ବହିଟିଏ 'ଦି ଗୋଲଡେନ୍ ଜଅର୍ସି - ଦି ମେନି ଜଏକ୍ ଅଫ୍ ଲିଭି' ଏ ଗୁଡ଼ ଲକ୍ଷ୍ ଲାଭର୍' । ଲାଖଣ୍ଡରୁ ଚାପିବାବଦରେ ରବିନ୍ ବକ୍ଷ୍ ଏବେ ପଢ଼ାଲେଖାରେ ସମୟ ଅତିବାହିତ କରୁଛନ୍ତି । ୨୦୨୩ ବର୍ଷରେ ଏକ ସାକ୍ଷାତକାରରେ ସେ ଯାହା କହିଛନ୍ତି, ସେଥିରେ ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅନୁଭବ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ ସଂକ୍ରାନ୍ତ ଅନୁଭବ ରହିଛି, ତା'ର ସାରମର୍ମ ଏହିଭଳି ହେବ - '୮୯ ବର୍ଷ ବୟସରେ ବେଶି ବୃଦ୍ଧ ଅନୁଭବ କରୁନାହିଁ । ମୋର ଲେଖାଲେଖି ବେଳେବେଳେ ମୋତେ କ୍ଳାନ୍ତ କରୁଛି, ଯାହା ମୁଁ ଅନୁଭବ କରୁନଥିଲି ଯେତେବେଳେ ଯୁବକ ଥିଲି । ବେଳେବେଳେ ଯନ୍ତ୍ରଣାର ସଂଶ୍ଳେଷ ଅଛି । ଅବଶ୍ୟ ଯେତେବେଳେ ଦର୍ପଣରେ ଚାହିଁ, ସେତେ ମୋର ଦୁଇଟା ଦାନ୍ତ ଗଳିପଡ଼ିଛି, ଚିତ୍ତକରେ ଶିଥିଳତା ଆସିଛି, କିନ୍ତୁ ମାନସିକ କ୍ଷତରେ ମୁଁ ଏବେ ସେମିତି ଅଛି ଯାହା ଥିଲି ୨୯, ୧୯ ବା ୯୯ ବର୍ଷ ବୟସରେ । ଏବେ ମୋତେ ୮୯, ଯଥେଚିତ ଭାବରେ ସୁଖୀ ମଣିଷଟିଏ ମୁଁ, ମୋର ବଡ଼ ଦୁଃଖ ନାହିଁ, ମୁଁ କଠିନ ଶ୍ରମ କରେ, ଏବଂ ତାହାହିଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । କାମ କରିବାକୁ ଯାହା ଉପେକ୍ଷା ସର୍ଜନଶୀଳ ଭାବରେ କରୁଛି ଯେଉଁଦିନ କାମକରିବା ବନ୍ଦ କରିଦେବ, ତୁମର ବଞ୍ଚିବା ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବ । ଭବିଷ୍ୟତ ସମ୍ପର୍କରେ କହିଲେ, ଜୀବନ ଅନିର୍ଦ୍ଦିତତାରେ ଭରା । ଦୂର ଭବିଷ୍ୟତ ସମ୍ପର୍କରେ ଅଧିକ ଚିନ୍ତା ନକରି 'ଆସନ୍ତାକାଲି ମୁଁ କ'ଣ କରିପାରିବି' ଏଇ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ବା ମନୋଦୃଷ୍ଟି ନେଇ ମୁଁ ବଞ୍ଚେଛି । ମୁଁ ଜଣେ ଖୁବ୍ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବ୍ୟକ୍ତି ନୁହେଁ, ଜଣେ ଦାର୍ଶନିକ ବ୍ୟକ୍ତି । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଏଇ ଭାବରେ ଯେ ମୁଁ ବହିଃପ୍ରକୃତି ନିକଟରେ ଅଛି, ବହିଃପ୍ରକୃତିର ପବିତ୍ରତା, ଶୁଚିତା, ଶୁଦ୍ଧିରେ ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରେ - ଚତ୍ୱେଳ, ଗଜ, ଫୁଲ, ଝରଣା - ସମସ୍ତ, ଯାହାର ବୃଦ୍ଧି ଅଛି ।

ନିତିଦିନ ସକାଳେ ମୁଁ ଗୋଟି ଛନ୍ଦି ଧ୍ୟାନ କରେ ନ

